

4929

ลดต้นทุนการผลิตด้วย 'ซีแอดนาเกลือ' ...ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี

จังหวัดสมุทรสงคราม ได้ชื่อว่าเป็นเมือง 3 น้ำ 3 นา ซึ่ง 3 น้ำ หมายถึง น้ำเค็ม น้ำกร่อย และน้ำจืด ส่วน 3 นา คือ นาข้าว นาเกลือ และนากุ้ง อันว่าเกลือนี้ถือเป็นของดีขึ้นชื่อของท้องถิ่น โดยที่สมุทรสงครามมีพื้นที่ทำนาเกลือประมาณ 5,000 ไร่ ใน 2 ตำบล คือ ตำบลบางแก้ว และตำบลลาดใหญ่ ในเขตอำเภอเมืองฯ

หากคนที่ไม่ได้อยู่ในแวดวงนาเกลือก็คงไม่เคยได้ยินคำว่าซีแอดนาเกลือ ซึ่งซีแอดนาเกลือคือ... ในช่วงการหยุดทำนาเกลือหรือการพักนาในช่วงฤดูฝน ในช่วงประมาณเดือนพฤษภาคม ถึงตุลาคม ซึ่งในช่วงนี้จะมีฝนตกมาชงในอนันนาเกลือ ทำให้ น้ำกร่อยหรือจืด เกิดสภาพน้ำ และจุลินทรีย์ต่าง ๆ จับตัวลอยอยู่บนผิวน้ำในอนันนาเกลือและจะมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงประมาณเดือนพฤศจิกายน น้ำในนาเกลือจะแห้งเพราะหมดฤดูฝน ทำให้สภาพน้ำ และจุลินทรีย์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในนาเกลือ จะแห้งเป็นแผ่นตกสะเก็ด มีสีน้ำตาลดำ หนาประมาณ 2-5 มม. สิ่งนี้เองที่เรียกว่า ซีแอดนาเกลือ

ซีแอดนาเกลือ หรือที่ชาวนาเกลือเรียกกันว่าดินหนังหมา ที่เรียกกันว่าดินหนังหมาก็เนื่องมาจาก ถ้าเอาซีแอดนาเกลือไปรดน้ำให้เปียกชุ่มหรือแช่น้ำแล้ว จะมีกลิ่นเหม็นเหมือนกลิ่นสุนัขตาย

อนึ่ง คำว่า "อันนา" หมายถึง กระทบนา หรือพื้นที่ที่เปลี่ยนแปลงที่มีคันนาล้อมรอบเรียกว่า อันนา หรือกระทบนา

เดิมทีซีแอดนาเกลือ ถือเป็นภาระหนักของชาวนาเกลือในการกำจัดออกไปเมื่อเริ่มต้นฤดูกาลการทำนาเกลือ ชาวนาเกลือจะขูดซีแอดนาเกลือทิ้งไป เพราะหาไม่แล้วซีแอดนาเกลือจะจับตัวเป็นแผ่นเป็นอุปสรรคทำให้แสงแดดส่องไม่ถึงพื้นนาเกลือ ทำให้ได้เกลือน้อย เกลือสกปรก เสียราคา การกำจัดซีแอดนาเกลือแต่ละครั้งต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการจ้างแรงงานขนซีแอดออกจากนาเกลือ ภายหลังการศึกษาวิจัยถึงประโยชน์ของซีแอดนาเกลือ ทำให้กลายเป็นของดีมีค่า สร้างรายได้อีกทางหนึ่ง

ให้ชาวนาเกลือ ปัจจุบันซีแอดนาเกลือสามารถขายได้ กก.ละ 1 บาท และหากนำไปรดก่อนจำหน่าย จะลดราคา กก.ละ 2-3 บาท นายสรณพงษ์ บัวโรย หัวหน้าคณะในการศึกษาวิจัยการใช้ประโยชน์จากซีแอดนาเกลือ ได้เล่าให้ฟังว่า จากการนำตัวอย่าง

ซีแอดนาเกลือ บริเวณตำบลบางแก้ว อ.เมืองฯ จ.สมุทรสงครามไปวิเคราะห์หาคุณค่าธาตุอาหารที่ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดย ผศ.ดร.ณรงค์ ฉิมพาลี พบว่าซีแอดนาเกลือมีธาตุฟอสฟอรัส 0.13% และมีธาตุโพแทสเซียมอยู่ถึง 2% ซึ่งธาตุดังกล่าวเป็นประโยชน์แก่พืช ผัก ผลไม้ และไม้ดอกเป็นอย่างยิ่ง โดยธาตุฟอสฟอรัสจะช่วยเสริมความแข็งแรงของดิน และกระตุ้นการออกดอกติดผลของพืช ผัก ผลไม้ และดอกไม้ ส่วนธาตุโพแทสเซียมเป็นประโยชน์กับไม้ผล ทำให้ผลไม้มีขนาดใหญ่ขึ้น รสชาติหวานกรอบ ทำให้ผลไม้และดอกไม้มีสีสวยงาม นอกจากนี้ซีแอดนาเกลี่ยังมีคุณสมบัติอุ้มน้ำได้ดี ทำให้โครงสร้างดินร่วนซุย เหมาะแก่การเจริญเติบโตของรากต้นไม้ทุกชนิด ขณะนี้มีการทดลองใช้ซีแอดนาเกลือกับพืชผัก ผลไม้แล้วให้ผลเป็นที่น่าพอใจ และเป็นที่ยกย่องว่าในอนาคดจะส่งเสริมให้ชาวนาเกลือ หมกซีแอดนาเกลือ เพื่อให้ได้ปริมาณมากขึ้นกว่าที่เคยเกิดตามธรรมชาติ เป็นช่องทางสร้างรายได้แก่ชาวนาเกลือได้อีกทางหนึ่ง นอกเหนือจากการทำนาเกลือในฤดูแล้ง

"...ซีแอดนาเกลือมีลักษณะเป็นแผ่นบาง ๆ กว้างประมาณ 2-3 นิ้ว เมื่อแห้งสนิทจะมีความกรอบและหักง่าย หากนำไปแช่น้ำจะอุ้มน้ำได้ดี ในการใช้ซีแอดนาเกลือ ควรบดเป็นชิ้นเล็ก ๆ ก่อนนำไปใส่ต้นไม้เพื่อกระจายการอุ้มน้ำและช่วยปรับโครงสร้างดินให้ร่วนซุยขึ้น และจัดเป็นปุ๋ยอินทรีย์ชนิด ซีแอดนาเกลือใหม่ ๆ จะมีรสเค็ม ถ้านำไปใส่ต้นไม้ควรใช้ในปริมาณน้อย คอยสังเกตการเจริญเติบโตของพืช ถ้าพบว่ามีลักษณะใบไหม้หรือแคะแกระนั้นให้หยุดใส่ปุ๋ยและรดน้ำจืดให้มาก ๆ ส่วนซีแอดนาเกลือเก่าที่ปรีดเค็มจะน้อยลง สามารถใช้ได้ปริมาณมากกว่าขนาดของดินพืชและสภาพดิน หากต้องการเพิ่มความหวานให้ผลผลิตซีแอดนาเกลือกับปุ๋ยคอก..." หัวหน้าคณะวิจัยกล่าว

นอกจากนำไปใส่ต้นไม้แล้ว ซีแอดนาเกลี่ยังสามารถนำไปเลี้ยงปลาหมอเทศ เสริมการให้อาหารไร้ข้าว ก็เจริญเติบโตได้ดี... นับว่าเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของเกษตรกรที่ปลูกพืชในแถบนาเกลือที่ต้องการลดค่าใช้จ่ายในเรื่องปุ๋ยเคมี ทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำลง ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมอีกด้วย.

จีรั ศรีชัย

